

STORTINGET

Representantforslag 15 S

(2024–2025)

fra stortingsrepresentantene Sylvi Listhaug, Silje Hjemdal og Erlend Wiborg

Dokument 8:15 S (2024–2025)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Sylvi Listhaug, Silje Hjemdal og Erlend Wiborg om samværsrett

Til Stortinget

Bakgrunn

Vold og overgrep mot barn og unge er ikke bare et samfunnsproblem. Det er først og fremst et livslangt problem for den som utsettes for det. Det er derfor av aller største viktighet at det forebygges, slik at det ikke skjer.

Siden en stor andel av de som begår vold og overgrep mot barn og unge, gjør det flere ganger, bør de som dømmes, i størst mulig grad forhindres fra å kunne begå nye overgrep. Derfor kreves det for en rekke stillinger politiattest.

I boken «Dette kan være vår hemmelighet» forteller Linn Wiik historien om hvordan hennes overgrepsmann senere kunne forgripe seg også på sin egen datter. Slikt burde ikke være mulig.

Når noen blir dømt for vold eller overgrep mot barn eller unge, bør det innføres et system for automatisk bekymringsmelding til barnevernet hvis den dømte har egne barn, har omsorg for barn eller bor sammen med noen som har barn. Det er også personer som venter barn eller senere vil få barn med nye partnere som tidligere er dømt for vold eller overgrep. Her bør det innføres en ordning med mulighet for «varsling» til den som venter barn med den overgrepssdømte, f.eks. gjennom en «helseanmerkning» som helsetjenestene kan følge opp.

Det bør også være automatikk i at dom for vold eller overgrep mot barn eller unge inngår som en tungtveien- de faktor i saker om barnefordeling ved samlivsbrudd. En slik dom bør for eksempel kunne føre til at samvær skal skje under tilsyn. I dag er det ingen krav til hvilke dokumenter en sakkyndig eller dommer må innhente og lese. Derfor vil man i noen saker oppleve at tidligere straffedommer, herunder politidokumenter/barneavhør, ikke gjennomgås av sakkyndig og/eller dommer i en sak etter barneloven. Det er viktig at sakkyndig er kjent med de ulike kravene til bevisvurdering i straffesaker og sivile saker. Politidokumenter, herunder barneavhør, kan inneholde viktig informasjon for å gjøre en barnets-beste-vurdering i samværsaker etter barneloven.

Når det gjelder barn som lever med adressesperre, er det slik i dag at vedtak om adressesperre ikke er ensbetydende med at det utelukker samvær. Barn som lever med adressesperre, kan derfor risikere å måtte delta på samvær med voldsutøver/den de skal beskyttes fra. Der det er vedtak om adressesperre, bør det automatisk utelukkes rett til samvær så lenge vedtaket gjelder.

Av de som dømmes for vold og mishandling, vil nesten halvparten ha tilbakefall innen kun fem år, mens av de som begår seksuallovbrudd, vil hver tredje få et slikt tilbakefall (kilde: Statistisk sentralbyrås krimstatistikk for etterforskede lovbrudd). Det viser med tydelighet at en altfor stor andel av de som dømmes, fortsetter å utgjør en høy risiko for barn og unge i sin nærhet.

Det er samtidig viktig at det i saker der anklager om vold og overgrep mot barn og unge ikke fører til dom, utvises varsomhet. Uriktige eller falske anklager brukt for eksempel i en strid om barnefordeling, må selvsagt ikke gi negative konsekvenser.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

forslag:

1. Stortinget ber regjeringen sikre at det ved dom for vold eller overgrep mot barn (under 18 år) går en automatisk bekymringsmelding til barnevernet om den domfelte, og at det innføres en form for «helse-

anmerkning» i alle saker der noen er dømt for vold eller overgrep mot barn.

2. Stortinget ber regjeringen fremme forslag som sikrer at i saker om barnefordeling ved samlivsbrudd skal tidligere dom for vold eller overgrep mot barn og unge som hovedregel medføre at overgrep-dømte mister samværsrett, eller at samvær skal gjennomføres under tilsyn. Sakkyndige i saker etter barneloven skal alltid innhente dom og politidokumenter i saker med påstander om vold og overgrep mot barn.

23. oktober 2024

Sylvi Listhaug

Silje Hjemdal

Erlend Wiborg